

Introduktion til materialet

Podcast serien "Historier fra samme side" tager udgangspunkt i 3 unges personlige fortællinger om livet som LGBT+ person i Danmark anno 2018. Det 4. podcast afsnit er brudstykker fra de forskellige afsnit, sat sammen med en speaket rundtur i indre København, hvor centrale nedslagspunkter i LGBT+ historie bliver formidlet. Dette afsnit er produceret som en audiowalk, men kan også bruges i traditionel undervisningssammenhæng pga. det faktuelle historiske indhold.

Undervisningsmaterialet lægger op til debat, diskussion, refleksion og at eleverne aktivt skal tage stilling til, hvordan det er at være en del af en minoritet i dagens Danmark.

Podcast serien "Historier fra samme side" danner grundlaget for undervisningsmaterialet, og vi anbefaler, at læreren selv tilrettelægger og redaktiserer øvelserne og materialet så det passer til den givne klasse. Vi anbefaler, at materialet bruges i sammenhæng med bevægelse. Dvs. at man med fordel kan aktivere eleverne fysisk ved gennemlytning af materialet, når undervisningen og opgaverne tillader det. Dette kan eksempelvis faciliteres ved at eleverne i mindre grupper går en tur i nærområdet sammen med en lærer, mens de lytter til afsnittet. Derudover rummer materialet også potentiale som et tværfagligt forløb, da indholdet er rettet mod mål indenfor historie, samfundsfag og sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

Hvad indeholder materialet?

1.	Introduktion til undervisningsmaterialet, samt relation til fællesmålene mm.
2.	Begrebsliste til inspiration og brug for læreren i undervisningen.
3.	Seks forskellige opgaver som tager udgangspunkt i afsnittene fra serien "Historier fra sammen side", inklusiv lærer- og elevvejledninger.
4.	Fire podcastafsnit (i form af links til soundcloud, apple's podcast app osv, hvor afsnittene ligger).

Materialets relevans i forhold til kompetencemål, færdigheds- og vidensmål for fagene.

Materialet er udformet med relevans til kompetenceområder og specifikke videns og færdighedsmål for fagene samfundsfag og historie. Der er desuden en naturlig og essentiel sammenhæng med faget og emnet sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab og dets kompetenceområder som blandt andet gør materialet relevant i forhold til forløb omkring sex, identitet og normer.

Materialet er en platform, hvorfra det er oplagt at reflektere, diskutere og debattere emner såsom identitet, socialisering, minoriteter, normer, køn og seksualitet ud fra et mere realistisk og virkelighedsnært udgangspunkt, pga de medvirkendes historier og fortællinger.

Samfundsfag

Relevansen til samfundsfagets mål findes i flere dele af det tilhørende materiale og centrerer sig primært om følgende kompetencemål, indenfor områderne "Sociale og kulturelle forhold" og "Samfundsfaglige metoder":

Kompetencemål:

Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger.

Socialisering

Fase 1

Vidensmål: Eleven har viden om socialisering.

Færdighedsmål: Eleven kan redegøre for sociale grupper og fællesskabers rolle i socialiseringen.

Fase 2

Vidensmål: Eleven har viden om socialisering og identitetsdannelse

Færdighedsmål: Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse.

Kultur

Fase 1

Vidensmål: Eleven har viden om kultur og kulturbegreber

Færdighedsmål: Eleven kan diskutere kulturs betydning for individer og grupper.

Fase 2

Vidensmål: Eleven har viden om kulturel globalisering

Færdighedsmål: Eleven kan analysere konkrete eksempler på globale kulturelle fænomener.

Kompetencemål:

Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder.

Formidling

Vidensmål: Eleven kan formidle resultater af en gennemført undersøgelse.

Færdighedsmål: Eleven har viden om brug af kulturteknikker og digitale medier til formidling.

Informationssøgning

Vidensmål: Eleven har viden om informationssøgning, herunder med digitale medier.

Færdighedsmål: Eleven kan finde relevante kilder.

Historiefag

Materialet er relevant i forhold til historiefaget i grundskolen, blandt andet ved øvelser i materialet som indebærer brugen og forståelsen af begreber såsom kildekritik og historisk bevidsthed. Følgende er færdigheds- og vidensmål specifikt knyttet til materialet for historiefaget:

Kompetencemål:

Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger.

Kildanalyse

Fase 1

Vidensmål: Eleven har viden om kildekritiske begreber.

Færdighedsmål: Eleven kan forklare valget af kildekritiske begreber til analyse af historiske spor, medier og udtryksformer.

Fase 2

Vidensmål: Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder.

Færdighedsmål: Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger.

Kompetencemål:

Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid.

Historiske scenarier

Vidensmål: Eleven har viden om historiske scenariers funktion.

Færdighedsmål: Eleven kan udlede forklaringer på historiske forhold og forløb ud fra historiske scenarier.

Historiske bevidsthed

Vidensmål: Eleven har viden om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed.

Færdighedsmål: Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed,

Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab og dets kompetenceområder.

Det overordnede kompetencemål* for faget danner fundamentet for mange af de mulige diskussioner og reflektioner, som er relevante at udforske i dette materiale.

*Eleven kan vurdere normer og rettigheder for krop, køn og seksualitet i et samfundsmæssigt perspektiv, dækker over yderligere to færdigheds- og vidensområder: normer og idealer og seksuelle rettigheder.

Resume og bulletpoints

ca. 2-4 lektioner

Vejledning

Eleverne skal fordybe sig i et podcast afsnit, hvor de øver sig i at lytte aktivt efter de centrale pointer, informationer og relevante pointer i afsnittet. Øvelsen er simpel, men kan evt bruges som et differentieringsvalg til nogle elever eller en indledende øvelse for at skabe overblik og forforståelse for emnet, inden man evt beskæftiger sig med emnet på et mere teoretisk niveau. I denne opgave er det vigtigt at overveje hvilke elever, der hører hvilke afsnit. Det er derudover også afgørende at gennemtænke gruppe sammensætningerne, når eleverne skal give et resume til hinanden.

Inden øvelsen går igang, kan man med fordel snakke med eleverne om hvad et godt resumé kræver og hvad forventninger til eleverne ift. denne opgave er. Følgende spørgsmål kan stilles til eleverne inden afsnittet, evt i plenum:

- **Hvad er vigtigt at vide for at kunne give et godt resume?**
- **Hvem er med i fortællingen?**
- **Hvad handler historien om?**
- **Hvad tror du, at der sker for de medvirkende bagefter?**
- **Kan du beskrive hovedpersonen og andre medvirkende?**
- **Hvad er modstanden/udfordringen i historien?**
- **Hvordan ender afsnittet?**
- ..... etc.

Denne øvelse hviler på følgende overordnet fagmål for faget samfundsfag:

Stk. 2. Eleverne skal opnå forudsætninger for udvikling af kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret og engageret i samfundet. Eleverne skal opnå forståelse af, hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet, og de skal kunne forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv.

Profilen

ca. 2-4 lektioner

Vejledning

Diskutér i klassen hvad normer er, og hvordan de påvirker eleverne i klassen i deres eget liv. Snak om hvordan personlige kendetegn, både fysiske og psykiske, kan være med til at kendetegne mennesker og hvordan det passer eller ikke passer ind i de gældende normer? Diskutér også hvad eleverne mener er de gældende normer i fx. sociale sammenhænge i deres klasse?

Udlever materialets vedhæftede "profilark" til eleverne, da dette kan bruges som et noteværktøj i forbindelse med denne øvelse.

Derefter lytter eleverne til et afsnit fra "Historier fra samme side" mens de sidder med profil arket foran sig, således at de undervejs kan notere og beskrive personen. Tilføj evt punkter i profilarket efter behov. Derudover er der en central læring i, at eleverne træffer løbende valg og fravalg: hvad mener de, er vigtige informationer om de deltagende, og hvorfor?

Muligheden for, at eleverne sammenligner sig selv med de medvirkende i afsnittet, kan være en oplagt mulighed for at skabe refleksion og perspektiver til deres egne værdier og livsverden.

I denne øvelse er der også mulighed for eleverne arbejder med materialets begrebsliste som et værktøj til at gå i dybden med forskellige begreber som er relevante for at skabe forståelse og indsigt i emnet.

Denne opgave tager udgangspunkt i følgende overordnede fagformål for samfundsfaget:

Stk. 2. Eleverne skal opnå forudsætninger for udvikling af kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret og engageret i samfundet. Eleverne skal opnå forståelse af, hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet, og de skal kunne forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv.

Tidslinje

Vejledning

Øvelsen handler om at eleverne kan udvælge nedslagspunkter som kan belyse problemstillinger indenfor LGBT+ området.

Derefter handler øvelsen om at perspektivere og diskutere hvad de historiske nedslagspunkter kunne have af betydning for samfundet og folk med LGBT + identitet.

Endvidere er det essentielt, at eleverne formår at perspektivere til resten af samfundet og andre grupper af mennesker. Som lærer er det vigtigt at overveje sammensætningen af grupper og rammesætte opgaven efter klassens dynamik og sammensætning.

Relevante historiefaglige mål for opgaven:

- Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger.
- Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder.
- Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger.

Relevante samfundsfaglige mål for opgaven:

- Eleven kan finde relevante kilder.
- Eleven har viden om informationssøgning, herunder med digitale medier.
- Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder.

Denne øvelse hviler endvidere på følgende overordnet fagmål for faget samfundsfag:

Stk. 2. Eleverne skal opnå forudsætninger for udvikling af kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret og engageret i samfundet. Eleverne skal opnå forståelse af, hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet, og de skal kunne forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv.

ca. 2-4 lektioner

Skriv videre på historien

ca. 2-4 lektioner

Vejledning

Eleven skal her indtage rollen som fortæller, og skriver historiens videre forløb. Hvad sker der fx. for Jonas? Bliver han i Aabenraa eller tager han videre?

I første del af øvelsen skal eleven lytte et afsnit igennem og lytte aktivt efter speaken i afsnittet. Eleven kan evt få følgende spørgsmål inden gennemlytning:

- Hvad bliver speaken brugt til?
- Er den i nutid, datid eller andet?
- Hvor tit optræder speaken?
- Hvad fortæller speaken?

I anden del af øvelsen skal eleven skrive en fortsættelse af historien på baggrund af det afsnit som eleven lige har hørt. Det er vigtigt, at eleven tager udgangspunkt i afsnittet og hvordan historien udvikler sig. Eleven kan bruge speaken fra podcast afsnittet til at fornemme, hvordan man kan skabe fremdrift og udvikling i historiefortælling. Denne del af opgaven kan udføres på individuelt niveau eller som en del af et gruppearbejde.

Denne opgave tager udgangspunkt i følgende overordnede fagformål for samfundsfaget:

Stk. 2. Eleverne skal opnå forudsætninger for udvikling af kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret og engageret i samfundet. Eleverne skal opnå forståelse af, hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet, og de skal kunne forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv.

Derudover tager opgave udgangspunkt i følgende fagformål for samfundsfaget som omhandler formidling som videns- og færdighedsmål:

Eleven har viden om brug af kulturteknikker og digitale medier til formidling.

Opgave 5 - efter lytning af podcast

Lav din egen speak

Vejledning

Eleven indtager her rollen som fortæller og speaker igennem ca. 3 - 5 min historiens videre forløb for lytteren. Hvad sker der fx videre for Jonas? Bliver han i Aabenraa eller tager han videre?

ca. 2-4 lektioner

I første del af øvelsen lytter eleven til et afsnit. Eleven lytter aktivt efter speak'en i afsnittet. Eleven kan evt få følgende spørgsmål inden gennemlytning:

- Hvad bliver speak'en brugt til?
- Er den i nutid, datid eller andet?
- Hvor ofte optræder speaken?
- Hvad fortæller speak'en?

I anden del af øvelsen skal eleven skrive et manuskript/talepapir som fundament for deres speak. Dette papir skal eleverne lave for aktivt at tage stilling til hvordan personernes liv skal udvikle sig. Det er gennem denne øvelse at eleverne får mulighed for at reflektere over de medvirkendes historier og tanker og skabe en fortælling, som virker realistisk i forhold til hvordan det er at være LGBT+ person.

Tredje og sidste fase af øvelsen handler om at optage og indtale speak'en. Dette gør eleverne sammen 2 og 2 med hjælp og vejledning fra læreren. For at indtale og redigere en speak kan du følge vores vedhæftede guide.

Dette udstyr skal eleverne bruge til opgaven:

- Computer eller smartphone til afspilning af podcast afsnit.
- 1 sæt høretelefoner pr. elev.
- Smartphone eller anden mikrofon (fx. zoom H4N recorder) til at optage speak på.
- Soundation, Audacity eller andet web program til redigering af lydoptagelser. De nævnte programmer er gratis, men et alternativ kan være programmet Garage Band, som er installeret på de fleste apple computere.

Opgave 5 - efter lytning af podcast

ca. 2-4 lektioner

Fremgangsmåde

1. Sørg for at eleverne har øvet deres speak inden de indspiller den og overvejet hvordan de vil "speake" - Hvor skal man fx lægge trykket på ordene og hvor hurtigt/langsomt skal man tale?
2. Lyt evt til andre speak's for at blive inspireret
3. Find en recorder at indspille på. Det kan fx være en smartphone
4. Find et lydsvagt rum, hvor der er minimal støj. Det kan være mange ting som støjer, fx udluftning, lys(el), tilstødende lokaler, andre elever osv.
5. Stå med ca. 10 - 15 cm afstand til recorderen som der optages på
6. Sørg for at snakke i nogenlunde samme toneleje og med nogenlunde samme volumen når der indtales
7. Tryk record
8. Speak
9. Tryk stop
10. Gem optagelserne
11. Importer dem i det valgte program
12. Hvis der er flere stykker som hænger sammen, så importer alle stykker i programmet og lad dem efterfølge hinanden i programmets tidslinje
13. Eksporterer speak
14. Afspil dem for hinanden og giv feedback, evt. i mindre grupper

Denne opgave tager udgangspunkt i følgende overordnede fagformål for samfundsfaget:

Stk. 2. Eleverne skal opnå forudsætninger for udvikling af kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret og engageret i samfundet. Eleverne skal opnå forståelse af, hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet, og de skal kunne forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv.

Derudover tager opgave udgangspunkt i følgende fagformål for samfundsfaget som omhandler formidling som videns- og færdighedsmål:

Eleven har viden om brug af kulturteknikker og digitale medier til formidling.

Audiowalk

- tag på tur i Københavns indre by

Det fjerde og sidste afsnit i serien "Historier fra samme side" er produceret som en "audiowalk". Selve audiowalken er tilrettelagt efter en rute i indre København som du kan se på kortet nedenfor, hvor ruten er markeret med blå prikker.

ca. 2 lektioner

Hvordan:

Download afsnittet, start på adressen Nyhavn 26 ved Husbåden Liva II og lad derefter Klaus Bondams speak guide dig igennem byen. Ved hvert stop, skal man lytte til speaken, mens man nyder historiske lokationer og fornemmer historiens vingesus.

Audiowalken tager ca. en time med 6 stop undervejs:

1. stop: Nyhavn 26 ved husbåden Liva II – her starter audiowalken
2. stop: Ved stranden 2. (overfor Christiansborg)
3. stop: Hjørnet af Knabrostræde og Strøget (længere henne ad Strøget ligger LGBT Danmark)
4. stop: Storkspringvandet - Amagertorv
5. stop: Nikolaj Kirke (Nikolaj Kunsthal)
6. stop: Nyhavn 26 ved husbåden Liva II – her slutter audiowalken

